(d) Discuss Wittgenstein's Private Language Argument. 10

উইট্‌গেইনষ্টাইনৰ ব্যক্তিগত ভাষাৰ যুক্তিটো আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What are the similarities and dissimilarities between early Wittgenstein and later Wittgenstein with regard to language? Explain.

ভাষা সম্পৰ্কত প্ৰাক্-উইট্‌গেইনষ্টাইন আৰু উত্তৰ-উইট্‌গেইনষ্টাইনৰ মাজত থকা সাদৃশ্য আৰু বৈসাদৃশ্যসমূহ কি কি? ব্যাখ্যা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

Paper : PHI-HC-5016

(Analytic Philosophy)

(Honours Core)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

নিৰ্দেশানুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Moore is an idealist/realist philosopher. (Choose the correct answer)

মূৰ এজন ভাৱবাদী/বাস্তৱবাদী দাৰ্শনিক। (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(b) Moore did not draw any distinction between consciousness and the object of consciousness.

(Write True or False)

মূৰে চেতনা আৰু চেতনাৰ বিষয়বস্তুৰ মাজত কোনো পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা নাছিল।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

(c) According to Russell, a proposition is a simple symbol/complex symbol.

(Choose the correct answer)

ৰাছেলৰ মতে, এটা বচন সৰল প্ৰতীক/জটিল প্ৰতীক।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(d) Russell delivered the lecture entitled 'Descriptions and Incomplete Symbols' in the year 1918/1924.

(Choose the correct answer)

ৰাছেলে 'Descriptions and Incomplete Symbols' শীৰ্ষক বক্তৃতাটো ১৯১৮/১৯২৪ চনত প্ৰদান কৰিছিল।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) According to Wittgenstein, the world is the totality of things/facts.

(Choose the correct answer)

উইট্‌গেইনষ্টাইনৰ মতে, জগতখন বস্তু/তথ্য (fact)ৰ সমষ্টি।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(f) "Language is an instrument." This statement of Wittgenstein is associated with his book *Tractatus Logico-Philosophicus*/*Philosophical Investigations.*

(Choose the correct answer)

"ভাষা এক আহিলা।" উইট্‌গেইনষ্টাইনৰ এই বিবৃতিটো তেওঁৰ *Tractatus Logico-Philosophicus*/*Philosophical Investigations*ৰ সৈতে জড়িত।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(g) According to Wittgenstein, a name refers to a fact. Is it true?

উইট্‌গেইনষ্টাইনৰ মতে, এটা নামে তথ্য (fact)ক সূচায়। এইটো সত্যনে?

(h) Name one analytic philosopher who gave utmost importance on the logical form of a proposition.

বচনৰ তৰ্কীয় আকাৰ সম্পৰ্কে সৰ্বাধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰা এজন বিশ্লেষণাত্মক দাৰ্শনিকৰ নাম লিখা।

(i) "A fact is neither true nor false." Is this statement true according to Russell?

"এটা তথ্য (fact) সত্য অথবা অসত্য কোনোটোৱেই নহয়।" ৰাছেলৰ মতে এই বিবৃতিটো সত্যনে?

(j) Give one example of a molecular proposition.

আণৱিক বচন এটাৰ উদাহৰণ দিয়া।

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) State two differences between atomic proposition and molecular proposition.

পাৰমাণৱিক বচন আৰু আণৱিক বচনৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

(b) What are the differences between sensation of blue and sensation of green according to Moore?

মূৰৰ মতে নীলা ৰঙৰ সংবেদন আৰু সেউজীয়া ৰঙৰ সংবেদনৰ মাজত কি কি পাৰ্থক্য আছে, লিখা।

(c) "When I say, for instance, 'All Greeks are men', I do not want you to suppose that implies that there are Greeks."

What does Russell mean by these words?

"যেতিয়া মই উদাহৰণস্বৰূপে কওঁ যে 'সকলো গ্ৰীক হয় মানুহ', ইয়াৰ দ্বাৰা মই তোমাক এইটো ধৰি লোৱাটো নিবিচাৰো যে উদাহৰণটোৱে গ্ৰীকসকল আছে কথাটো সূচাইছে।"

কথাখিনিৰ জৰিয়তে ৰাছেলে কি বুজাবলৈ বিচাৰিছে?

(d) How many sorts of descriptions are there according to Russell? What are these?

ৰাছেলৰ মতে বিৱৰণৰ প্ৰকাৰ কেইটা? সেইবোৰ কি কি?

(e) Why do logical positivists try to eliminate metaphysics from the domain of philosophy? Give reasons.

তৰ্কীয় প্ৰত্যক্ষবাদীসকলে অধিবিদ্যাক কিয় দৰ্শনৰ ক্ষেত্ৰখনৰ পৰা অপসাৰণ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে? কাৰণ দৰ্শোৱা।

3. Answer the following questions (any *four*) : 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো **চাৰিটা**) :

(a) Why did Moore revolt against idealism?

মূৰে কিয় ভাৱবাদৰ বিৰুদ্ধে বিদ্ৰোহ সূচনা কৰিছিল?

(b) Why did Russell consider 'The author of Waverley' as an incomplete symbol? Give reasons.

ৰাছেলে 'The author of Waverley'ক কিয় অসম্পূৰ্ণ প্ৰতীক বুলি গণ্য কৰিছে? কাৰণ দৰ্শোৱা।

(c) Why did Russell consider 'Romulus' not as a name, but as a sort of truncated descriptions? Give reasons.

ৰাছেলে কিয় 'Romulus'ক এটা নাম হিচাপে নহয়, এটা সংক্ষিপ্ত বিৱৰণ হিচাপেহে গণ্য কৰিছে? কাৰণ দৰ্শোৱা।

(d) How does a proposition picture reality according to Wittgenstein? Discuss.

উইট্‌গেইনষ্টাইনৰ মতে এটা বচনে কেনেদৰে সত্তাক চিত্ৰায়িত কৰে? আলোচনা কৰা।

(e) Write a short note on 'Family Resemblance'.

'পাৰিবাৰিক সাদৃশ্য' সম্পৰ্কে এটি চমু টোকা লিখা।

(f) What is Vienna circle? How do the logical positivists attempt to prove that metaphysics is not verifiable?

ভিয়েনা চক্ৰ কি? তৰ্কীয় প্ৰত্যক্ষবাদীসকলে অধিবিদ্যা প্ৰতিপাদনসাধ্য নহয় বুলি কেনেদৰে সাব্যস্ত কৰিব বিচাৰে?

4. Answer the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) How does Moore refute idealism through his paper entitled *Refutation of Idealism*? Discuss. 10

মূৰে তেওঁৰ 'Refutation of Idealism' শীৰ্ষক প্ৰবন্ধৰ জৰিয়তে কেনেদৰে ভাৱবাদক খণ্ডন কৰিছিল? আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Elucidate various characteristics of Analytic Philosophy.

বিশ্লেষণাত্মক দৰ্শনৰ বিভিন্ন বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) What is logical atomism? Why does Russell consider his atomism as logical? How is fact connected to logical atomism? Discuss. 2+2+6=10

তৰ্কীয় পৰমাণুবাদ কি? ৰাছেলে তেওঁৰ পৰমাণুবাদক কিয় তৰ্কীয় আখ্যা দিছে? তথ্য (fact)ৰ সৈতে তৰ্কীয় পৰমাণুবাদৰ সম্পৰ্ক কি? আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Write a summary of Russell's lecture on 'General Propositions and Existence'. 10

ৰাছেলৰ 'সাধাৰণ বচন আৰু অস্তিত্ব' শীৰ্ষক বক্তৃতাটোৰ এটা সাৰাংশ আগবঢ়োৱা।

(c) Discuss the relation between meaning and use after Wittgenstein. 10

উইট্‌গেইনষ্টাইনক অনুসৰণ কৰি অৰ্থ আৰু প্ৰয়োগৰ মাজত থকা সম্পৰ্কৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Why does Wittgenstein emphasize on the multiplicity of language game in his book, *Philosophical Investigations*? Elaborate.

উইট্‌গেইনষ্টাইনে তেওঁৰ *Philosophical Investigations* নামৰ গ্ৰন্থখনত ভাষা-ক্ৰীড়াৰ বহুত্বক কিয় গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে? বহলাই আলোচনা কৰা।

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

Paper : PHI–HC–5026

(Phenomenology and Existentialism)

(Honours Core)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Who is considered as the father of existentialism?

অস্তিত্ববাদৰ পিতৃ হিচাপে কাক গণ্য কৰা হয় ?

(b) Who is the author of the book, *The Phenomenology of Spirit* ?

The Phenomenology of Spirit গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন?

(c) Heidegger's philosophy is basically a study of ontology/ethics/epistemology.

(Choose the correct answer)

হেইডেগাৰৰ দৰ্শন মূলতঃ তত্ত্ববিদ্যা/নীতিবিদ্যা/জ্ঞানবিদ্যাৰ অধ্যয়ন।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(d) The second phase of Husserl's phenomenology is known as pre-phenomenology/descriptive phenomenology/transcendental phenomenology.

(Choose the correct answer)

হুছাৰ্লৰ প্ৰতীতিবাদৰ দ্বিতীয় পৰ্যায়টোক প্ৰাক্-প্ৰতীতিবাদ/বৰ্ণনামূলক প্ৰতীতিবাদ/অতিন্দ্ৰীয় প্ৰতীতিবাদ বোলা হয়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) Which of the following philosophers was awarded Nobel Prize but declined to receive it?

তলৰ কোনজন দাৰ্শনিকক নোবেল বঁটা দিয়া হৈছিল কিন্তু তেওঁ গ্ৰহণ কৰা নাছিল?

(i) Martin Heidegger

মাৰ্টিন হেইডেগাৰ

(ii) Edmund Husserl

এডমান্ড হুছাৰ্ল

(iii) Jean-Paul Sartre

জ্যা পল্ ছাৰ্ত্ৰ

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(f) Name the first stage of existential transformation of man according to Kierkegaard.

কীৰ্কেগাৰ্ডৰ মতে মানৱ অস্তিত্বৰ পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰথম স্তৰটোৰ নাম লিখা।

(g) "Man is a constant surprise to him." Whose statement is this?

"মানুহ নিজৰ নিত্য বিস্ময়।" এই বক্তব্যাসাৰ কাৰ?

(h) "Husserl developed his phenomenology as a reaction to naturalism." Is this statement true?

"হুছাৰ্লে প্ৰকৃতিবাদৰ প্ৰতিক্ৰিয়া হিচাপে তেওঁৰ প্ৰতীতিবাদৰ বিকাশ সাধন কৰিছিল।" কথাষাৰ সত্যনে?

(i) What is the etymological meaning of the word 'Phenomenology'?

'Phenomenology' শব্দটোৰ ব্যুৎপত্তিগত অৰ্থ কি?

(j) Whose autobiography is entitled 'The Words'?

'The Words' কাৰ আত্মজীৱনী?

2. Answer the following in brief : 2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Match Column—A with Column—B :

স্তম্ভ—ক-ৰ লগত স্তম্ভ—খ মিলোৱা :

Column—A স্তম্ভ—ক	*Column—B* স্তম্ভ—খ
(i) Kierkegaard কীৰ্কেগাৰ্ড	(1) *Logical Investigations*
(ii) Sartre ছাৰ্ত্ৰ	(2) *Being and Time*
(iii) Heidegger হেইডেগাৰ	(3) *The Concept of Anxiety*
(iv) Husserl হুছাৰ্ল	(4) *Being and Nothingness*

(b) What, according to Heidegger, is the difference between 'Being' and 'Existence'?

হেইডেগাৰৰ মতে 'সত্তা' আৰু 'অস্তিত্ব'ৰ পাৰ্থক্য কি?

(c) What is bad faith?

কু-বিশ্বাস কি?

(d) What, according to Husserl, is 'noema'?

হুছাৰ্লৰ মতে 'বৰ্ণিত বস্তু' বা noema কি?

(e) Name two atheist existentialists.

দুজন নিৰীশ্বৰবাদী অস্তিত্ববাদীৰ নাম লিখা।

3. Answer any *four* of the following questions : 5×4=20

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো **চাৰিটাৰ** উত্তৰ দিয়া :

(a) Distinguish between 'being-in-itself' and 'being-for-itself' in Sartre's Philosophy.

ছাৰ্ত্ৰৰ দৰ্শনত 'স্বৰূপ অস্তিত্ব' আৰু 'স্বনিমিত্ত অস্তিত্ব'ৰ পাৰ্থক্য বিচাৰ কৰা।

(b) "All consciousness is always consciousness of something." Explain the meaning of this Husserlian statement.

''সকলো চেতনাই সদায় কিবা এটাৰ চেতনা।'' হুছাৰ্লৰ এই বক্তব্যৰ অৰ্থ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Explain the concept of intentionality in Husserl's Philosophy.

হুছাৰ্লৰ দৰ্শন অনুসৰি বস্তুমুখী (intentionality)ৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Explain the significance of Kierkegaard's view that 'truth is subjective'.

কীৰ্কেগাৰ্ডৰ 'সত্য ব্যক্তিনিষ্ঠ' ধাৰণাটোৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Discuss the nature of 'Dasein' in Heidegger's Philosophy.

হেইডেগাৰৰ দৰ্শনত 'Dasein'ৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।

(f) Explain Heidegger's concept of Philosophy.

হেইডেগাৰৰ দৰ্শনৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

4. "Existence precedes essence." Explain and examine the statement. 10

"অস্তিত্ব মৌলিকত্বৰ পূৰ্বৱৰ্তী।" উক্তিটো ব্যাখ্যা আৰু বিচাৰ কৰা।

Or / নাইবা

Critically explain Sartre's concept of freedom.

ছাৰ্ত্ৰৰ স্বাধীনতাৰ ধাৰণাটোৰ বিচাৰমূলক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

5. What is phenomenological reduction? Explain. 10

প্ৰতীতিবাদৰ বিশুদ্ধিকৰণ কি? ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

Discuss different phases of the development of Phenomenology.

প্ৰতীতিবাদ বিকাশৰ বিভিন্ন পৰ্যায়সমূহ আলোচনা কৰা।

6. What, according to Heidegger, is authentic existence? Discuss. 10

হেইডেগাৰৰ মতে যথাৰ্থ অস্তিত্ব কি? আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Discuss after Kierkegaard the three stages of human existence.

কীৰ্কেগাৰ্ডৰ মতে মানৰ অস্তিত্বৰ তিনিটা স্তৰ আলোচনা কৰা।

7. Explain Phenomenology as a Philosophical method. 10

দাৰ্শনিক পদ্ধতি হিচাপে প্ৰতীতিবাদ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

Which feature of existentialism do you think reflects existentialism as a Philosophical movement? Give reasons for your answer.

অস্তিত্ববাদৰ কোনটো বৈশিষ্ট্যই ইয়াক এক দাৰ্শনিক আন্দোলন হিচাপে স্বৰূপ নিৰ্ধাৰণ কৰে? তোমাৰ উত্তৰৰ সমৰ্থনত যুক্তি আগবঢ়োৱা।

★★★